Динг Јифан^[1]

Институт за светски развој
Центар за истраживање развоја при Државном савету
НР Кина

УДК 616.98:578.834]:339.9

327::911.3(510)

Стручни рад

Примљен: 09. 06. 2021.

Прихваћен: 29. 06. 2021.

doi: 10.5937/napredak2-32687

Економска ситуација у свету и нови развојни образац Кине током пандемије Covid-19

Сажетак: Пандемија ковида 19 пољуљала је целокупну светску привреду, што је довело до наглог привредног пада чак и у развијеним државама Запада. Иако су оне усвојиле „ултраолакшавајућу“ монетарну политику, у стварности се привреда није опоравила од рецесије, а уместо тога створио се глобални „балон ликвидности“. Економска рецесија изазвана пандемијом у развијеним државама могла би да потраје годинама. Владе појединих држава у Европи, као и влада САД, усвојиле су строге методе државне интервенције како би контролисале понашање у погледу инвестиција и трговине у предузећима, а затим их присилила да „раскину“ односе с Кином. На основу објективне анализе тренутне међународне ситуације, Кина је предузела активне контрамере: с једне стране, она се ослања првенствено на „домаћи економски циклус“ како би одржала и даље подстицала привредни раст. С друге стране, она развија „међународни економски циклус“ с фокусом на кинеску привреду. Успостављање овог новог „двојног“ обрасца развоја, у којем домаћи економски циклус има водећу улогу, док међународни економски циклус остаје његов наставак и допуна, представља главни стратешки избор с циљем постизања висококвалитетног привредног развоја.

Кључне речи: светска привреда, пандемија ковида 19, двојни промет, кинеска иницијатива Појас и пут, нови образац развоја

Пандемија ковид 19 озбиљно је утицала на светску привреду. САД, Европска унија и остале развијене економије усвојиле су „ултраолакшавајућу“ монетарну и финансијску политику, али такве неконвенционалне економске политике не могу да подрже средњорочни и дугорочни опоравак. У међувремену, захваљујући строгој

научној превенцији и контроли, Кина је успела да брзо стане на пут пандемији и да убрзо настави рад и производњу, дајући тако значајан подстрек расту у атмосфери глобалне рецесије изазване пандемијом. Међутим, због стрепње, зависти или неких других комплекса, поједине развијене државе Запада и даље позивају на

[1] yifan_ding@126.com

„раскид“ с Кином. Суочена с оваквом ситуацијом, Кина мора јасно да дефинише сопствене потребе, да се придржава сопствене стратегије међународног развоја и да избегне спољашње негативне утицаје.

Преусмеравање економске политике западних економија због пандемије ковида 19

Због пандемије доведен је у питање неолиберализам као некадашња смерница у економској политици западних држава, док су се полако на сцену вратиле државне интервенције.

Пре свега, западни економски академски кругови напуштају неолиберализам и почињу да правдају државне интервенције. Још од међународне финансијске кризе 2008, све гласније се говори у корист државног интервенционизма и индустријских политика у економским академским круговима на Западу. Осамдесетих година 20. века, када је неолиберализам био у успону, поједини економисти са Запада критиковали су индустријске политике које су спроводиле привреде у развоју, тврдећи чак да оне доприносе корупцији и неефикасној производњи земаља у развоју. Иронијом судбине, током међународне финансијске кризе 2008. немачка привреда је сасвим добро функционисала и задржала је снажан раст управо зато што се ослонила на индустријске политике које су јој поново дале предност у производњи.

Друго, САД и европске државе манипулишу законима како би појачале протекционизам. С једне стране, оне спроводе строгу истрагу

о директним иностраним улагањима у име такозване националне безбедности; с друге стране, оне директно примењују одређене законе како би спречиле предузећа да купују или припајају домаће компаније које испуњавају тржишне норме. Западне земље злоупотребљавају правна средства, нарочито када је реч о значајном повећању тарифа и осталим протекционистичким политикама, што би могло да изазове глобални трговински рад између супротстављених блокова и да напослетку доведе до глобалне економске кризе.

Треће, земље Запада користе државне финансијске ресурсе како би подржале сопствена предузећа. Иако САД и европске земље немају довољно средстава да финансирају своја предузећа која се суочавају са све мањом ликвидношћу и несолвентношћу, монетизација дугова омогућава њиховим централним банкама да откупе државни дуг како би оне имале новца да субвенционирају предузећа. Штавише, поједини европски медији чак подстичу национализацију неких предузећа да би се што боље заштитиле одређене гране индустрије у случају да највеће индустрије падну у руке странаца.

Развијене земље искористиле су пандемију да би убрзале свој „раскид“ с Кином

Захваљујући успешном спречавању и контроли пандемије током прве фазе, Кина је прва успела да настави рад и производњу, а међународној заједници, укључујући САД и европске земље, обезбедила је велике залихе медицинске опреме. Међутим, поједини политичари из САД и Европе

и даље користе пандемију да би стигматизовали, па чак и неосновано оптужили Кину да примењује „маскирану дипломатију“ како би проширила свој геополитички утицај. Ти политичари десног крила доводе у везу економску зависност од Кине с такозваном националном безбедношћу како би оправдали и гласно се залагали за што бржи „раскид“ с кинеском привредом. За то време, пандемија подсећа САД и европске земље на то да зависе од кинеске медицинске опреме и залиха. Да би смањиле ризик од прекида у снабдевању, неке земље непрекидно и убрзано повећавају инвестирање у домаће произвођаче, смањујући на тај начин увоз из Кине.

Као што се може видети из актуелне међународне ситуације, САД сунесамо одбациле принципе поштовања тржишне економије и заштите приватне својине него су почеле и да подржавају велике државне доктрине које се одликују интервенцијом државних власти на тржишту и узурпирањем међународне трговине на основу хегемоније америчког долара. Иако су САД и Кина оствариле прву фазу економског и трговинског договора, америчка влада одбија да одбаци менталитет хладног рата, па покушава да домаћим предузећима и онима који се ослањају на америчку технологију забрани извоз у Кину, користећи своју надлежност као продужену руку ради потискивања Кине у други план. Упркос томе, Кина и САД и даље су најважнији партнери у трговини и инвестицијама, што значи да такозвани нови хладни рат између САД и Кине није могућ. У процесу који САД упорно намећу ради „раскида“ с Кином, могућности САД да набаве јефтине индустријске производе се смањују, док истовремено расту трошкови

услед успостављања новог ланца снабдевања, те ће америчка економија највероватније поново стагнирати.

Како истиче британски часопис *The Economist*, услед пандемије редуковани ланац снабдевања у глобалној економији доводи до интеграције регионалних ланаца снабдевања. Тако Северна Америка интегрише свој ланац снабдевања с Мексиком као производном базом, у Европи долази до интеграције с источноевропским земљама као производном базом, а у Источној Азији с Југоисточном Азијом као производном базом. У оваквим околностима, транснационалне корпорације морају да ревидирају своје инвестиционе стратегије и основе ланца снабдевања. Међутим, та предузећа не могу да занемаре супериорност кинеске индустрије у глобалном ланцу снабдевања, нити да се одрекну развијеног кинеског тржишта. Треба напоменути да су током 2020. глобална транснационална улагања смањена за 40%, али да су порасла директна страна улагања у Кину. Подаци говоре о томе да је Кина и даље атрактивно одредиште за улагање на светском тржишту, мада се поједине транснационалне корпорације надају да ће се одупрети ризицима тако што ће престати да улажу у Кину.

Сталан раст Кине у економској глобализацији

Отварање Кине према свету и њене реформе временски се поклапају с економском глобализацијом коју предводе развијене земље Запада под окриљем неолиберализма, што

Кини омогућава да без одлагања узме учешће у глобализацији и да упадљиво убрза и повећа квалитет кинеске индустријализације. Сасвим је извесно рећи да су отварање светске економије и глобализација у великој мери промовисали индустријализацију Кине, а све већа инострана потражња подржала је стални привредни раст Кине.

Међутим, међународна финансијска криза је 2008. довела до наглог пада иностране потражње за Кину. Ипак, она је одржала привредни раст ослањајући се на снажно домаће тржиште. Захваљујући значајним стимулативним пакетима, међу којима су и домаће тржиште инвестиција у инфраструктуру и потрошачко тржиште, Кина је остварила одржив економски развој.

Економска глобализација је заиста у великој мери подстакла брз развој индустријализације у Кини, учинивши је привредом с најкомплетнијим индустријским категоријама на свету. Према статистичким подацима изнетим на Конференцији Уједињених нација о трговини и развоју, Кина је сада једина земља која поседује све индустријске категорије наведене у Међународној стандардној индустријској класификацији Уједињених нација (ISIC). Током пандемије ковида 19, само је Кина успела да благовремено обезбеди свету најпотребније медицинске залихе и свакодневне потрошштине. Године 2018. вредност индустријске производње Кине била је испред САД, Јапана и Немачке, што ју је несумњиво учинило највећим произвођачем индустријске робе на свету. Због тога повлачење транснационалних корпорација са Запада неће спречити напредак Кине, већ ће ослобо-

дити простор и додатно тржиште за кинеска предузећа. Осим тога, упорност, организациона способност и снага које је Кина показала још од самог почетка пандемије немају премца и не може их угрозити ниједна друга земља. Стога транснационалне корпорације са Запада заправо нису напустиле Кину, већ су повећале обим улагања.

„Двојни промет“ Кине као пут ка будућем развоју

Имајући у виду да је Кина традиционално извозно тржиште, САД и земље Европе највероватније неће моћи да контролишу пандемију, па ће њихове привреде остати на ниском нивоу. Сходно томе, Кина ће морати да промени своју економску структуру, укључујући и структуру извоза. Ради прилагођавања савременом међународном окружењу, на Петом пленарном заседању 19. националног конгреса Комунистичке партије Кине стављен је нагласак на убрзану изградњу нове развојне парадигме с домаћим прометом као главним ослоном, те с узајамним подржавањем домаћег и међународног промета. Када је реч о домаћем промету, Кина, с једне стране, мора да унапреди капацитете људи с ниским примањима и да повећа њихова примања како би подстакла потрошњу у оквиру домаћег тржишта. С друге стране, Кина мора да обрати пажњу на самосталну индустријску екологију како би спречила негативне последице изазване повлачењем осталих држава. Председник Си Ђинпинг је истакао: „Свет доживљава дубоке промене, незапамћене у овом веку, при чему су

научне и технолошке иновације кључни фактор тих промена. Да бисмо створили прилике усред кризе и обликовали нову ситуацију у условима тих промена, морамо се ослонити на научне и технолошке иновације.“

Обнављање међународног промета у новонасталој ситуацији јесте још један важан чинилац будућег развоја Кине. Она не треба само да одржи важан положај у глобалном индустријском ланцу, већ да достигне још виши ниво. У савремено доба, међународни промет подразумева успешно довођење предузећа из развијених земаља као што су САД, неке европске земље и Јапан, и омогућавање кинеским предузећима да изађу на страно тржиште. Треба напоменути да је Кина 2013. покренула иницијативу Појас и пут не само како би се изборила с проблемима успореног глобалног привредног раста већ и како би имала погодан аранжман „надокнадити руке“ за антиглобализацију. Ова кинеска иницијатива и уговори о сарадњи с иностраним владама у извесној мери представљају нови тип глобализације препознатљив за Кину. Пројекти у оквиру ове иницијативе донеће дугорочне бенефиције и обухватају огромно учешће како тржишта,

тако и власти. Као што се може закључити на основу кинеског искуства у економском развоју, у већини земаља у развоју држава има обавезу да негује домаће тржиште.

Данас у Кину стижу активни одговори из многих земаља у вези с њеном иницијативом, што је постао важан покретач глобалног економског опоравка после кризе. Међутим, поједини политичари из САД и неких западних земаља покушавају да на све могуће начине спрече растући утицај Кине тако што земљама Африке и средње Азије нуде средства и могућности за инвестирање у људске ресурсе, директно се такмичећи с иницијативом Појас и пут и наводећи становнике тих земаља да саботирају пројекте у оквиру ове иницијативе. Током пандемије, Асоцијација нација Југоисточне Азије (ASEAN) први пут је постала највећи трговински партнер Кине. Кинески образац развоја међународног промета је крајње виталан. Захваљујући ширем „кругу пријатеља“, индустријски потенцијал Кине може се у потпуности активирати, чиме ће се не само повећати инвестициона ефикасност Кине већ и проширити њено тржиште и омогућити уравнотеженији светски привредни развој.

Ding Yifan

World Development Institute
Development Research Center of State Council
PR China

World Economic Situation and China's New Development Pattern against Background of COVID-19

Summary

62 | The COVID pandemic has devastated the world economy, which has also caused serious slumps in Western developed countries. Although they have adopted "ultra-easy" monetary policy, the real economy did not emerge from recessions because of it and a global "liquidity bubble" was caused instead. The economic recession caused by the pandemic in developed countries may last for years. The governments of some countries in the United States and Europe have adopted strong state intervention methods to control the investment and trade behaviors of enterprises, then force them to "decouple" from China. Based on an objective analysis of the current international situation, China has actively taken countermeasures: on the one hand, it emphasizes mainly relying on the "domestic economic cycle" to maintain growth momentum. And on the other hand, it develops an "international economic cycle" that focus on China's economy. Establishing a "dual circulation" new development pattern, in which domestic economic cycle plays a leading role while international economic cycle remains its extension and supplement, is a major strategic choice for achieving high-quality economic development.

Keywords: World economy; COVID pandemic; dual circulation; Belt and Road Initiative; new development pattern

Ding Yifan^[1]

World Development Institute
Development Research Center of State Council
PR China

UDK 616.98:578.834]:339.9

327::911.3(510)

Technical Report

Received: 09/06/2021

Accepted: 29/06/2021

doi: 10.5937/napredak2-32687

World Economic Situation and China's New Development Pattern Against Background of COVID-19

Summary: The COVID pandemic has devastated the world economy, which has also caused serious slumps in Western developed countries. Although they have adopted “ultra-easy” monetary policy, the real economy did not emerge from recessions because of it and a global “liquidity bubble” was caused instead. The economic recession caused by the pandemic in developed countries may last for years. The governments of some countries in the United States and Europe have adopted strong state intervention methods to control the investment and trade behaviors of enterprises, then force them to „decouple” from China. Based on an objective analysis of the current international situation, China has actively taken countermeasures: on the one hand, it emphasizes mainly relying on the “domestic economic cycle” to maintain growth momentum. And on the other hand, it develops an “international economic cycle” that focus on China`s economy. Establishing a “dual circulation” new development pattern, in which domestic economic cycle plays a leading role while international economic cycle remains its extension and supplement, is a major strategic choice for achieving high-quality economic development.

Keywords: World economy; COVID pandemic; dual circulation; Belt and Road Initiative; new development pattern

COVID-19 pandemic has severely impacted world economy. The US, EU and other developed economies have embraced “super-easing” monetary and financial policies, but unconventional economic policies like those cannot support a medium and long term recovery. Meanwhile, thanks to scientific and rigorous prevention and control, China succeeds in curbing the pandemic fast and resumes work and production soon to represent the major momentum for growth against the atmosphere of global recession caused by the pandemic. However, out of anxiety, jealousy or other complex, some western developed

countries continue to call for “decoupling” with China. Faced with this situation, China must clarify its own needs, adhere to its own international development strategy and avoid external disturbance.

Reoriented Economic Policies of Western Economies Due to Covid-19

In front of the pandemic, neo-liberalism which was once a guideline for western countries' economic policies was questioned while state interventionism has quietly returned.

[1] yifan_ding@126.com

Firstly, western economy academic circle are departing from neo-liberalism and justifying state interventionism. Since the international financial crisis in 2008, voices in favor of state interventionism and industrial policies have been growing amongst western economy academic circle. Back to 1980s when neo-liberalism was on the rise, some western economists were criticizing the same industrial policies taken by emergent economies and even accredited them for developing countries' corruption and inefficiency of production. Ironically, in the international financial crisis of 2008, German economy performed quite well and maintained robust growth exactly because it relied on industrial policies which renewed its advantage in manufacturing.

Secondly, the US and European countries are manipulating laws to reinforce protectionism. On one hand, they exercise strict investigation upon foreign direct investments in the so called name of "national security"; on the other hand, they directly enact certain laws to prevent foreign enterprises from acquisition and merger of domestic companies which meet market norms. Western countries abuse legal means, especially the substantial increase in tariffs and other protectionist policies, which may cause global trade war between the blocs and finally lead to global economic depression.

Thirdly, they are putting government financial resources into supporting their enterprises. Although the US and European countries' financial incomes are insufficient to fund their enterprises facing drained liquidity and insolvency, debt monetization allows their central banks to buy government debt so that the latter have money to subsidize the enterprises. What's more, some European media even instigate nationalizing some enterprises to better protect certain industries in case the crucial industries fall into foreign hands.

Developed Countries Used the Pandemic to Accelerate their "Decoupling" with China

Since the pandemic outbreak, China has been the first to resume work and production and has provided the international community including the US and European countries with a plenty of medical supplies on the basis of its first-stage success of pandemic prevention and control. However, some politicians of the US and European countries kept using the pandemic to stigmatize China and even groundlessly accuse China of using "mask diplomacy" to expand its geopolitical influence. Those right-wing politicians connect economic dependence on China with so-called "national security" to maintain and clamor for "decoupling" with China on economy as soon as possible. Meanwhile, the pandemic reminds the US and European countries of their dependence on China's medical equipment and medicine supplies. In order to lower the risk of supply disruption, related countries are continuously accelerating investment in domestic manufacturers, lessening the dependence on import from China.

As is shown by present international situation, the US has not only abandoned the principles of respecting market economy and protecting private property, but begins to uphold big government doctrines featured with state power intervention in market and bullying in international trade based on its dollar hegemony. Although the US and China have reached the first stage economic and trade agreement, the US government refuses to put aside the Cold War mentality and try to keep American enterprises and those rely on American technologies from exporting technologies to China

by long arm jurisdiction so as to suppress on China. Nevertheless, China and the US are still each other's most important partners of trade and investment, which means the so-called "New Cold War" waged by the US on China is impossible. In the process which the US stubbornly pushes forward "decoupling" with China, the opportunities for the US to acquire cheap industrial products are decreasing, the costs to establish new supply chain are rising, and the US economy is likely to be stagnant again.

As is pointed out by British magazine *The Economist*, due to the pandemic, flattened supply chain of global economy is evolving to regional integrated ones. Supply chains are forming in North America with Mexico as the manufacturing base, in Europe with East European countries as the manufacturing base, in East Asia with Southeast Asia China as the manufacturing base. In these circumstances, transnational corporations have to reconsider their investment strategies and supply chain arrangements. However, related enterprises can neither ignore Chinese industries' superiority in the global supply chain, nor give up mature Chinese market. It deserves notice that global transnational investment decreased by 40% in 2020, but foreign direct investment to China increased. Data show that China is still an attractive destination for investment in world market although some transnational corporations hope to resist risks by cutting investments to China.

Constant Growing of China in Economic Globalization

China's opening and reform coincides with economic globalization led by western developed countries under neo-liberalism, which allows

China to participate in globalization quickly and tremendously improve the speed and quality of China's industrialization. It is safe to say that the opening of world economy and globalization have greatly promoted China's industrialization and growing exterior demands have supported China's constant economic growth.

However, the international financial crisis in 2008 led to a striking drop of exterior demands for China. But China turned to rely on its tremendous interior market to maintain economic growth. With relevant stimulus packages including domestic infrastructure investment and consumption market, China realized sustained economic development.

Economic globalization indeed largely boosted China's rapid development of industrialization, making it the economy with the most complete industrial categories in the world. According to statistics of the United Nations Conference on Trade and Development, China has become the only country that equipped with all industrial categories listed in the United Nations International Standard Industrial Classification (ISIC). During the pandemic, only China is able to timely provide the world with most needed medical supplies and daily necessities. In 2018, China's value of industrial output surpassed the sum of that of the US, Japan and Germany, undoubtedly becoming the greatest industrial good producer in the world. That's why western transnational corporation's withdrawal will not impede China's development, but make room and spare market for China's domestic enterprises. Besides, the perseverance, organization ability and resilience China has performed since the outbreak are unparalleled by any other country. So western transnational corporations did not leave China, but enlarged the scale of investment.

“Dual Circulations” of China to Convoy Future Development

54 | Taking it into consideration that China's traditional export market, the US and European countries are unlikely to control the pandemic and their economy will stay around low level, China needs to change its economic structure including export structure. In order to adjust to today's international landscape, the Fifth Plenary Session of the 19th National Congress of the Communist Party of China has emphasized on accelerated construction of a new development paradigm with domestic circulation as the mainstay and domestic and international circulations reinforcing each other. For domestic circulation, on one hand, China needs to improve its low-income people's skills and income to boost consumption within the domestic market; on the other hand, China needs to pay attention to self-reliant industrial ecology in case of adversity due to other countries' containment. As is pointed out by President Xi Jinping, “The world is experiencing profound shifts unseen in a century, science and technology innovation being a crucial factor of it. To foster opportunities in the midst of crisis and shape a new situation among shifts, we must resort to science and technology innovation.”

To renew international circulation in the new situation is another important link for China's future development. China not only needs to maintain the important position in global industrial chain, but also needs to climb to a higher position. In the new era, international circulation is about both how to efficiently “bring in” enterprises from developed countries like the US, European countries and Japan,

and how to facilitate Chinese enterprises “going out”. It should be noticed that the Belt and Road Initiative China put forward in 2013 was not only in order to cope with the problems of the slowed global economic growth caused by the international financial crisis, but a “come-in-hand” arrangement for anti-globalization. To some extent, China's BRI and cooperation agreements with foreign governments represent China-style new-type globalization. Projects of BRI are those of centenary benefits and include high-level participation from both market and authority. As is shown by China's experience in economic development, for most of the developing countries, a government is obligated to foster market for its country.

Today, China's BRI has received active response from many countries and has become an important engine for global economic recovery after crisis. But a handful of politicians of the US and some other western countries try every means to offset China's rising influence by selling African and Middle Asian countries on the possibility of funds and human resources investments, directly contesting with BRI constructions, or even by using propaganda machines to smear fruits of BRI constructions and instigate related countries' people to sabotage BRI projects. During the pandemic, ASEAN became China's biggest trade partner for the first time, China's development mode of international circulation is bursting with vitality. With larger “circle of friends”, China's industrial capacity can be fully released, which can not only improve China's investment efficiency, but also enlarge market and facilitate more balanced world economic development.

UDK 616.98:578.834]:339.9
327::911.3(510)
专业报告
投稿 09/06/2021
收稿 29/06/2021
doi: 10.5937/napredak2-32687

新冠肺炎疫情下的世界经济形势与中国新发展格局

中国世界经济学会副会长

国务院发展研究中心世界发展研究所研究员 丁一凡

【内容提要】新冠肺炎疫情对世界经济冲击巨大，美欧发达国家受疫情牵连，经济严重下滑。尽管它们采取了“超宽松”的货币政策，但实体经济并未因此走出衰退，并且导致了全球性的“流动性泡沫”。疫情在发达国家造成的经济衰退可能会延续多年。部分美欧国家政府采取强硬的国家干预手段，管制企业的投资与贸易行为，逼迫企业与中国“脱钩”。基于对当前国际形势的客观分析，中国积极采取应对措施：一方面强调主要依靠“内循环”维持增长动力，另一方面发展以我为主的“外循环”。中国加快构建以国内大循环为主体、国内国际双循环相互促进的新发展格局，是实现经济高质量发展的重大战略选择。

【关键词】世界经济；新冠肺炎疫情；双循环；“一带一路”倡议；新发展格局

新冠肺炎疫情严重冲击世界经济。尽管美欧等发达经济体采取了“超宽松”的货币政策及财政政策，但这些非常规的经济政策难以支撑中长期的经济复苏。与此同时，由于采取了科学严格的防控举措，中国得以快速控制住疫情并较早实现复工复产，成为疫情引发的全球经济衰退大环境中逆势增长的重要力量。然而，在担忧、嫉妒等复杂心理的影响下，部分美欧发达国家呼吁与中国“脱钩”的声势不减。面对这种局势，中国必须明确自身需求，坚持本国的国际发展战略，避免被外部势力干扰。

疫情改变了西方发达经济体的经济政策方向

疫情之下，曾经作为欧美国家经济政策指导方针的“新自由主义”受到质疑，国家干预主义悄然回归。

第一，西方经济学界开始远离新自由主义并为国家干预主义正名。从2008年国际金融危机开始，西方经济学界不断出现重新回归国家干预主义、为产业政策辩护的声音。自20世纪80年代新自由主义兴起后，部分西方经济学家却批判新兴经济体在工业化初期采取类似的产业政策保护本国产业，甚至指责产业政策是导致发展中国家腐败和生产效率低下的根源。讽刺的是，在2008年国际金融危机中经济表现较好的德国，正是依靠产业政策才维持了本国的制造业优势，并得以保持较强的经济增长。

第二，美欧国家不断运用法律手段加强贸易保护主义。这主要表现在两个方面：一是以所谓“国家安全”为由，对外国直接投资进行严苛审查；二是直接制定相关法律，阻止外国企业对本国企业正常的市场收购兼并行为。西方国家滥用法律手段特别是大幅提

高关税，这种贸易保护主义政策或将导致全球性的贸易集团大战，最终或引发全球经济陷入大衰退、大萧条的境地。

第三，动用国家财政力量加大对企业的支持力度。尽管美欧国家的财政收入已经不足以支持他们资助那些陷入流动性枯竭和资不抵债困境的企业，但其通过“债务货币化”的方式，推动本国央行买入国家债务，以向企业提供财政补贴。此外，为避免关键产业落入外资之手，一些欧洲媒体甚至宣扬将部分企业国有化，以加强对相关产业的保护力度。

发达国家借疫情加速与中国“脱钩”

疫情暴发以来，中国在取得疫情防控阶段性成果的基础上，率先复工复产，并向包括美欧等国在内的国际社会提供了大量的防疫物资。然而，美欧国家部分政客持续利用疫情对中国进行“污名化”，甚至无端指责中国利用“口罩外交”谋求扩大自身地缘政治影响力。这些极右翼政客将对中国的经济依赖与所谓维护“国家安全”进行捆绑，叫嚣在经济上加快与中国“脱钩”。同时，疫情使得美欧国家意识到自己在医疗器械、药材原料等与防疫有关的物资方面过于依赖中国。为降低被“断供”的风险，相关国家在上述领域不断加大对本国企业的投资力度，意在减少对中国进口的依赖。

当前国际局势表明，美国已经不再坚持尊重市场经济、保护私有产权的原则，更加表现出以国家强制力干预市场的大政府主义和以美元霸权为基础的国际贸易霸凌主义。虽然中美达成了第一阶段经贸协议，但美国政府依然坚持冷战思维，采取长臂管辖的方式，推动美国企业及其他应用美国技术的企业对中国技术出口制

造障碍，旨在持续打压中国。然而中美仍然互为重要贸易与投资伙伴，因而美国对华发起的所谓“新冷战”不可能成功。在美国执意推动与中国“脱钩”的过程中，美国获得廉价工业制成品的机会也在减少，其构建新供应链的成本也会增加，未来美国很有可能再度陷入经济“滞胀”。

英国《经济学人》杂志指出，受疫情影响，全球经济正在由原来扁平的供应链向地区化发展。北美正在形成以墨西哥为制造业基地的供应链；欧洲正在形成以东欧国家为制造业基地的供应链；东亚正在形成以东南亚和中国为制造业基地的供应链。在这种背景下，跨国公司不得不重新考虑自身的投资战略与产业链方案，然而，相关企业考虑到中国产业在全球供应链中的优势地位，无法舍弃庞大且成熟的中国市场。值得注意的是，2020年全球跨境投资下降了约40%，但外国对华直接投资仍在增长。这些数据表明，即使跨国公司希望通过减少在中国的投资来分散风险，中国仍然是世界市场中不可忽视的投资目的地。

中国在经济全球化中不断成长

中国的改革开放与西方发达国家在新自由主义主导下的经济全球化进程同步推进，这使中国迅速地参与了全球化，大大提升了中国工业化的速度与水平。中国的工业制成品产出与商品出口总额自改革开放以来迅速增长。可以说，世界经济的开放及全球化的发展大大促进了中国的工业化发展，外部需求的持续增长也支持了中国经济的持续增长。

然而，2008年国际金融危机导致中国的外部需求大幅下降，但中

国转而依靠自己庞大的内部市场来维持经济增长。在相关经济刺激计划推动下,中国依靠对国内基础设施的投资与对消费市场的刺激,实现了经济持续发展。

经济全球化的确有力地促进了中国工业化的快速发展,使中国成为全球产业分布最齐全的经济体。按照联合国贸易和发展会议统计,中国成为全球唯一拥有联合国产业分类中全部工业门类的国家。在疫情期间,唯有中国有能力及时向全世界提供亟须的各种医疗及其他生活用品。2018年中国的工业产值超过了美国、日本及德国三国的工业产值之和,成为当之无愧的世界最大工业生产国。因此,部分西方跨国公司撤出中国并不会阻碍中国的发展,反而会给中国自己的企业腾出更多空间和更大市场。此外,疫情暴发后中国表现出的韧性、组织能力与恢复能力都是其他国家无法比拟的,因此西方跨国公司非但没有撤离中国,反而加大了对华投资力度。

中国开启“双循环”为未来发展护航

考虑到作为中国传统出口市场的美欧国家难以在短期内控制住疫情,其经济也将持续在低位徘徊,中国需要改变包括出口结构在内的经济发展结构。为应对当前国际格局,党的十九届五中全会强调,加快构建以国内大循环为主体、国内国际双循环相互促进的新发展格局。国内循环一方面要提高低收入人群的技能与收入,增加中国内部市场的消费能力,减少中国经济对外部市场的依赖;另一方面要健全中国的自主产业链,重视培养自主的产业生态,防止因受制于人而陷入被动。正如习近平总书记强调指出:“当今世界正经历百年未有之大变局,科技创新是其中一个关键变量。我们要于危

机中育先机、于变局中开新局，必须向科技创新要答案。”

实现新形势下的外循环也是中国下一步发展的重要环节。中国不仅要在全球产业链中继续保持重要地位，还要进一步向全球产业链的上游攀升。新时期的外循环既要考虑中国市场如何高质量地将美欧日等发达国家企业“引进来”，也要考虑中国企业如何更好地“走出去”。应该看到，中国于2013年提出的“一带一路”倡议不仅是为了应对国际金融危机造成的全球经济增长放缓问题，还是中国为应对“逆全球化”所作的提前筹划。某种程度上讲，中国推出的“一带一路”倡议及中国政府与众多外国政府签署的合作协议本身就代表了中国版的新型全球化。“一带一路”项目是让市场与政府都深度参与的世纪工程。中国的经济发展经验表明，对于大多数发展中国家而言，培育市场是本国政府义不容辞的责任。

如今，中国提出的“一带一路”倡议得到众多国家的积极响应，成为经济危机后推动全球经济复苏的重要引擎。而美国等西方国家的部分政客为了制衡中国不断崛起的影响力，加大对非洲和中亚等国的资金、人力等方面的投入，与“一带一路”建设开展直接竞争，甚至开动宣传机器，极力抹黑“一带一路”建设的相关成果，煽动部分沿线国家民众破坏“一带一路”建设项目。疫情期间，东盟国家首次成为中国最大的贸易伙伴，凸显了中国外循环发展模式的强大生命力。有了更大的“朋友圈”，中国的工业产能就会得到充分释放，这不仅能够提高中国投资的效率，还能扩大市场，促进世界经济发展更加平衡。